

מאמר קדושים תהיו – ה'תשמ"א

מאת
כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן
מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ אחרי-קדושים, י"ב אייר, ה'תשפ"ה

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

הרה"ח הרה"ת הרב מרדכי שיחי שטרן

לרגל יום הולדתו השבעים

יום א', וא"ו אייר ה'תשפ"ה

לשנת הצלחה בגשמיות וברוחניות

ולאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

מתוך אושר ועושר, שמחה והרחבה בגו"ר

ויאריך ימים על ממלכתו ברבנות ובשליחות

ובהרצת התורה בשיעורי נגלה ודא"ח ובשיעורי הלכה

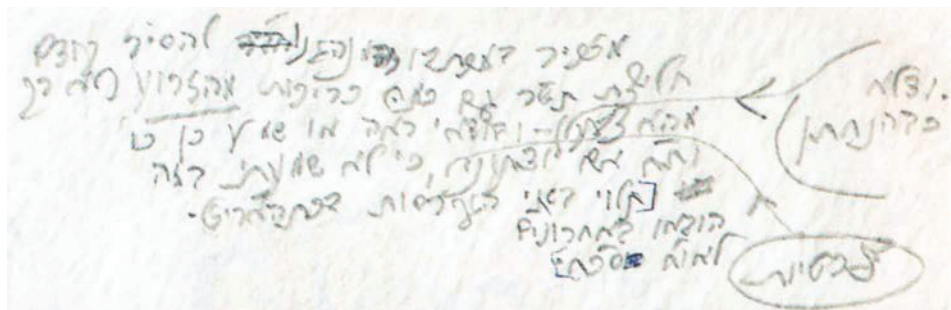
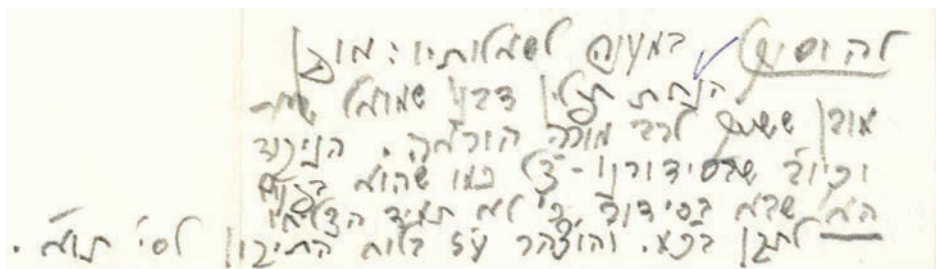
מתוך נח"ר חסידותי רב מכל יו"ח שיחיו מתוך שמחה וטוב לבב

ויראה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו באופן דלמעלה מדרך הטבע

נדפס על ידי ולזכות יוצאי חלציו שיחיו

לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות שמחות ומאושרות בגו"ר

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ אחרי-קדושים, י"ב אייר הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה קדושים תהי' גו', שנאמר בהתוועדות ש"פ קדושים, מבה"ח אייר ה'תשמ"א — הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

וא"ו אייר, ה'תשפ"ה
שבעים וחמש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2025 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5785 • 2025

Printed in the United States of America

— מהאריז"ל — ש"תסיר בתחילה תש"י .. ואח"כ תסיר תש"ר, ומקשה "ממ"ש מרן בש"ע סי' כ"ח שפסק בתחילה יסיר תש"ר ואח"כ של יד, וכן פסקו כל הפוסקים", ומבאר — לפי הגירסא הנפוצה שבדפוס — "כי מ"ש הרב להסיר תחילה תש"י, קאי על השלש כריכות שעל האצבע" תחילה, ואח"כ מסירים תש"ר, ואח"כ חוזרים ומסירין תש"י מהזרוע .. וזה נלע"ד אמיתות הענין, וכן נהגתי אני כל ימי, וכמדומה לי שכן היה נוהג אבא מארי ז"ל, ותל"מ [=ותו לא מידן]; אך בשער הכוונות שבכת"י הגירסא היא (הובא בכף החיים או"ח שם סק"ה. וש"נ): "ובאולי נוכל לומר כדי לתוך השלום ביניהם — אנו נוהגים להתיר הקשרים מעל האצבע הנקרא אמה כנודע וג"כ אנו מתירים ב' ג' קשרים אפי' מהזרוע ואז הוא כאלו הוסרנו התש"י, ואח"כ אנו מסירים התש"ר, ואח"כ אנו חוזרים להסיר תש"י לגמרי, ועי"כ [=ועל ידי כן] אנו עושים כב' הסברות .. וזה נלע"ד אמיתות הענין, וכן נהגתי אני כל ימי, וכמדומה לי שכן היה נוהג אבא מרי הרב ז"ל, ותול"מ".

ה) וכה"ב בשו"ע אדה"ז שם ט"ו — בשם "האריז"ל. ודאה המובא במ"א שם סק"ב (ובשו"ע אדה"ז שם) — בשם "גליא רי"א".

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס, **ועד הנחות בלה"ק**

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחי

ב

בי"ה, י"א תמוז תשכ"ג
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוה' חיים שי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת שלו,

בודאי נהג במנהג אנ"ש בזמן האחרון ביום ההולדת. ויה"ר מהשי"ת שתהי' שנת הצלחה אצלו הן בגשמיות והן ברוחניות ויוסיף בלימוד התורה וקיום מצותי' מתוך הרחבה.

ברכה לבשו"ט בעניני הפרט והכלל

מ. שניאורסאהן

מזכיר במכתבו דמנהגנו להסיר קודם חליצת תשי"ר גם כמה כריכות **מהזרוע** (לא רק מהאצבע. ודלא כבהנחותן) – ובודאי ראה או שמע כן כו', ות"ח אם יודיעני בפרטיות, כי לא שמעתי בזה. [תלוי בשתי הגירסות בכתהאריז"ל. הובאו באחרונים לאו"ח סכ"ח].

ב

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (שטרן, תשס"א).

מוה' חיים: שטרן, ירושת"ו. אגרות נוספות אליו – לעיל אגרת הקודמת, ובהנסמן בהערות שם. במנהג אנ"ש .. ביום ההולדת: ראה אג"ק חי"ב אגרת ד'פכ. סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 406 ואילך. וש"נ.

מזכיר במכתבו דמנהגנו להסיר כו': מספר מוה"ר טובי' בלויא (ירושת"ו)^א, שכאשר הכין את האברך שמואל שטרן, בנו של הנמען, לקראת הכנסו לגיל מצות (כ"ט סיון תשכ"ג)^ב – "חיבר עבורו דרשה להסברת 'מנהג חב"ד'^ג. .. להסיר כמה כריכות מהיד לפני חליצת תש"ר"; הנמען הזכיר זאת במכתבו לרבינו, ובקשר לזה כותב לו רבינו: "מזכיר במכתבו דמנהגנו" להסיר כו" (כפפנים).

בשתי הגירסות בכתהאריז"ל. הובאו באחרונים לאו"ח סכ"ח: הכוונה, כנראה, להגהת המהר"ש וויטאל בשער הכוונות ענין תפילין סוף דרוש ה, בביאור מ"ש אביו הרח"ו ז"ל שם

(א) "התקשרות" גליון תלא ע' 16 הערה 79 (ובהמשך לזה – גליון תלד ע' 18). פרדס חב"ד גליון 18 ס"ע 153 ואילך. חוברת "על מנהגים ומקורותיהם" (תשורה – בלוי, תש"ע) ע' יג ואילך. "לקט ופרט" ח"ג ע' סז.

(ב) ראה גם הנסמן לעיל אגרת הקודמת (בשולי האגרת).

(ג) על סמך מנהג כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע בזה, כפי שנתבאר בקונטרס אשכבתא דרבי ע' 42; ע' 61.

(ד) יצוין כי על גליון העתק המזכירות נרשם תחלה בכתי"ק "מנהג חב"ד", ולאחמ"כ העביר רבינו קולמוס על תיבת "חב"ד" ותיקן ל"מנהגנו".

תוכן המאמר

ג"פ קדוש שאומרים המלאכים הם בדוגמת ג' העטרות שאחד נתן הקב"ה בראשו (קדוש אני) ושנים בראשן של ישראל (קדושים תהיו). וכנגדם הם תורה עבודה וגמ"ח: עבודה (תפלה), העלאה מלמטה למעלה – הו"ע הכתר שנתן הקב"ה בראשו, ותורה וגמ"ח, המשכה מלמעלה למטה – הכתרים שנתן בראשן של ישראל.

גם בתורה וגמ"ח (קדוש הב' והג') שענינם המשכה מלמעלה למטה, ישנו ענין ההפרשה וההבדלה (קדוש), כמבואר בתניא שעסק התורה ומצוות הוא ג"כ ענין מסירת נפש ממש, אלא שבמס"נ גופא יש חילוקי דרגות, ועיקר ענין המס"נ באופן של הפרשה הוא בתפלה (קדוש הא') שענינה העלאה מלמטה למעלה.

ממ"ש קדושים תהיו כי קדוש אני, מובן שגם הכתרים שנתן בראשן של ישראל (תורה וגמ"ח) נמשכים ע"י הכתר שנתן בראשו (תפלה) – כי, מעלת לימוד התורה וכן קיום המצוות שלאחרי התפלה היא נעלית יותר מאשר לפני התפלה.

הוספה

א

ב"ה, ימי הסליחות, היתשכ"ב
ברוקלין, נ.י.

הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ כו' מו"ה חיים שי

שלום וברכה!

מכ' נתקבל.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני
בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתומה טובה לשנה טובה
ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

ברכה לבשו"ט בכלל ובפרט

מ. שניאורסאהן

במענה לשאלותיו: אופן הנחת תפלין דבנו שמואל שי — מובן ששיך
לרב מורה הוראה.

הניקוד וכיו"ב שבסידורנו — צ"ל כמו שהוא בפעם הא' שבא בסידור,
כי לא תמיד הצליחו לתקן בכ"מ. והוצהר ע"ז בלוח התיקון לסי' תו"א.

א

מצילום האגרת.

מו"ה חיים: שטערן, ירות"ו. אגרות נוספות אליו — לקמן אגרת הבאה. הנדפס בקונטרסים
שי"ל לש"פ וארא תשע"ו; במדבר תשפ"ג. ועוד.

אופן הנחת תפלין דבנו שמואל: אשר "כותב ביד שמאל וגם אוכל ועושה כל מיני עבודות
ביד שמאל", כפי שמציין הנמען במכתבו לרבינו מאור ליום כ' אלול תשכ"ב (ומציין שם עוד
כי לקראת "הבר-מצוה שלו שיהי' בכ"ט סיון הבעל"ט" — הזמין עבורו "זוג תפלין .. כפי
נוסח חב"ד").

הניקוד וכיו"ב שבסידורנו: בשולי מכתבו הנ"ל מעיר הנמען שב"היום יום" יא אייר כתוב:
"אומרים בתפילה .. חייטני — בקמץ ולא בפתח — מירדי בור", ומאידך מצא ש"בסידור
תהלת ה' — ביום חול כתוב בקמץ, אבל בתפילת שחרית לשבת ויום טוב כתוב בפתח".
בלוח התיקון לסי' תו"א: נדפס בשעתו (בשנת תש"ב) על גליון בן 4 עמודים (לצרפו לסדור
תורה אור), ולאח"ז — בקובץ "הגהות לסדור רבנו הזקן" (קה"ת, תשס"ז) ע' מג ואילך; ושם
בתחלתו: "נרשם פה רק פעם הראשונה שנמצא בסדור הטעות, וממנו ידונו על השאר, ולכן,
לדוגמה, יש לתקן פסוד"ז דתפלת שבת ע"פ פסוד"ז דתפלת חול וכיו"ב".

א) ראה גם הנסמן לקמן אגרת הבאה (בשולי האגרת).
ב) כ"ה בהוצאות הישנות של הסידור, ותוקן מאז.

בס"ד. ש"פ קדושים, מבה"ח אייר, ה'תשמ"א

(הנחה בלתי מוגה)

קדושים תהיו כי קדוש אני גו'¹, וכתיב² והתקדשתם והייתם קדושים
גו', ואיתא במד"ר³, משל למלך שעשו לו בני המדינה ג'
עטרות, מה עשה המלך, נטל עטרה א' ונתן בראשו ושנים בראש בניו,
כך בכל יום ויום העליונים מכתירין להקב"ה ג' קדושות, מה הקב"ה
עושה, נותן בראשו אחת ושתיים בראשן של ישראל, הה"ד דבר גו'
קדושים תהיו, והתקדשתם והייתם קדושים. והנה, אף שמשמעות דרשת
רז"ל הנ"ל היא שרק ב' כתרים נתן הקב"ה בראשן של ישראל, מ"מ, מזה
גופא שבציווי לבנ"י קדושים תהיו נאמר גם כי קדוש אני (שזהו הכתר
שנתן הקב"ה בראשו), מובן, שגם בחי' הכתר דקדוש אני שייך לעבודת
בנ"י. ויש לומר, שזה נרמז גם במשל שבמדרש שבני המדינה עשו את
כל ג' העטרות, שהרי גם בנ"י נקראו בשם בני המדינה.

ב) והענין הוא, דהנה איתא במשנה במסכת אבות (בפרק א'
שלומדים בשבת זו⁴) על שלשה דברים העולם עומד על
התורה על העבודה ועל גמ"ח, ומבואר בדרושים⁵, שג' דברים אלו הן
כנגד ג' קדושות הנ"ל. דהנה, מבואר בלקו"ת פ' אמור' (שקורין במנחת
שבת זו) בענין ג"פ קדוש שאומרים המלאכים (שהם בדוגמת ג' עטרות
הנ"ל), שקדוש הא' הוא העלאה ממטה למעלה, קדוש הב' הוא המשכה
מלמעלה למטה, וקדוש הג' הוא גם מלמעלה למטה, רק שיורד למטה
יותר. וזהו ענין ג' הדברים הנ"ל. קדוש הא' שמלמטה למעלה הו"ע
העבודה (תפלה) שענינה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה⁶ בבחי'
העלאה מלמטה למעלה, ועד לענין המס"נ, שעומד בתפלתו כעבדא קמי

1) פרשתנו יט, ב.
2) שם כ, ז. שמיני יא, מד.
3) ויק"ר פכ"ד, ח.
4) משנה ב.
5) ראה סידור אדה"ז לפני פרקי אבות.
6) ראה ד"ה קדושים במאמרי אדמו"ר
הזקן תקס"ב ח"א ע' קעד. ח"ב ע' תכ ואילך.
א) ע' תרא ואילך. סהמ"צ להצ"צ קנג, ב. סה"מ
תרכ"ט ע' קעח ואילך. ד"ה צאינה וראינה
עזר"ת (סה"מ עזר"ת ע' רג ואילך).
7) לב, ד. לד, ב.
8) ויצא כח, יב. וראה זהר ח"א רסו, ריש
ע"ב. ח"ג שו, ריש ע"ב. תקו"ז תמ"ה (פג,
א).

מעשה המצוות) בתכלית השלימות. ונוסף על השלימות דתורה ומצוות, שהם הקדושות שכנגדם הם הכתרים שנתן בראשן של ישראל, תהי' גם שלימות הכתר שנתן הקב"ה בראשו, כיון שאז יקויים היעוד והי' הוי' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהי' הוי' אחד ושמו אחד⁴⁷, והיינו, שאז יהי' לא רק גילוי כח הפועל בנפעל, אלא גילוי שם הוי', באופן שלא יכנף עוד מוריך⁴⁸, ללא ההעלם דשמש ומגן הוי' אלקים⁴⁹, כיון שלעת"ל הקב"ה מוציא חמה מנרתקה⁵⁰. וענין זה נעשה ע"י עבודת בני' בזמן הגלות, כמארז"ל⁵¹ שהשומעין חרפתן ואינם משיבין, עליהם הכתוב⁵² אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו, דהשומעין חרפתן הם ישראל שאומות העולם מאנים ומקנטרים אותם אנה הלך דודך⁵³, למה הניח הקב"ה (שהוא החתן) את ישראל (שהיא הכלה) עזובה בגלות כו', וויפל איז א' שיעור צו זיין אין גלות... ועי"ז שאינם משיבין, הנה עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו, שזוכים לגילוי בחי' שמש ה', מוציא חמה מנרתקה.

ו **וכן** תהי' לנו, במהרה בימינו ממש, ע"י מעשינו ועבודתינו בזמן הגלות, וכמ"ש הרמב"ם⁵⁴ שע"י מצוה אחת (מעשה אחד, דיבור אחד או מחשבה אחת לטובה) מכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגורם לו ולהם תשועה והצלה (והצלחה⁵⁵), שהעולם כולו נעשה בשלימות יותר מכמו שהי' בעת בריאתו, באופן דאלה תולדות השמים והארץ⁵⁶, כיון שלעת"ל יהי' זה באופן דאלה תולדות פרץ⁵⁷. ויקויים היעוד⁴⁷ והי' ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ובמהרה בימינו ממש.

(47) זכרי' יד, ט.
 (48) ישעי' ל, כ.
 (49) תהלים פד, יב.
 (50) נדרים ח, ב. ועוד.
 (51) שבת פח, ב. ועוד.
 (52) ס' שופטים ה, לא.
 (53) שה"ש ו, א ובפרש"י.
 (54) הלי' תשובה פ"ג ה"ד.
 (55) כ"ה הגירסא בא' מכת"י הרמב"ם (ראה ספר המדע 'ירושלים, תשכ"ד).
 (56) בראשית ב, ד. וראה ב"ר פי"ב, ו.
 (57) שמור"ר פ"ל, ג. וראה סה"מ תרנ"ט ע' קנה. תש"ד ע' 74 ואילך.
 (57) רות ד, יח.

מרי"ו. והוא בחי' הכתר שנתן הקב"ה בראשו, כמאמר¹⁰ קושר כתרים לקונו מתפלותיהן של ישראל. וקדוש הב' והג' שמלמעלה למטה ענינם לימוד התורה וקיום המצוות שכללותם היא גמ"ח¹¹. דהנה, התורה היא בבחי' המשכה למטה, כמאמר¹² תורה לא בשמים היא, ויתירה מזה, כמ"ש¹³ היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני גו', ואיתא במדרש¹⁴ שהפמליא שלמעלה וגם הקב"ה כביכול באים לשמוע קול עסק התורה שלמטה. ועאכו"כ המצוות שירדו למטה יותר להתלבש בדברים גשמיים כו', והם במדידה והגבלה דוקא, דנוסף לכך שבכללות המצוות כתיב¹⁵ לא תוסיפו ולא תגרעו, הרי גם בכל מצוה פרטית צ"ל הגבלה בזמן ובמקום וכו'¹⁶, משא"כ התורה, שהיא למעלה מגדרי המקום והזמן, כמארז"ל¹⁷ כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה. וב' הענינים דתורה ומצוות הם ב' הקדושות שכנגדם הם הכתרים שנתן בראשן של ישראל.

וזוהו גם מה שאמרו רז"ל¹⁸ לא זו מחבבה עד שקראה בתי כו' עד שקראה אחותי כו' עד שקראה אמי כו', דבחי' אמי הו"ע קו העבודה, ענין התפלה והמס"נ, שהרי אמי הוא בחי' בינה¹⁹, עלמא דחירותא²⁰, ענין המס"נ, שהו"ע קדוש הא'. ובחי' אחותי ובתי הו"ע קו התורה וקו הגמ"ח²¹, שהו"ע קדוש הב' והג'.

ג **והנה** קדוש פירושו שהוא מופרש ומובדל מלמטה, וזהו גם ענין התפלה (קדוש הא'), שענינה העלאה מלמטלמ"ע באופן של הפרשה וההבדלה, עד לענין המס"נ כו'. אמנם, כיון שגם תורה וגמ"ח (שענינם המשכה מלמעלה למטה) הם קדוש הב' והג', עכצ"ל שגם בהם ישנו ענין ההפרשה וההבדלה. ויש לומר הביאור בזה, ע"פ מ"ש בתניא²² שעסק התורה ומצוות הוא ג"כ ענין מסירת נפש ממש כו', שזהו ענין של הפרשה והבדלה. אלא שבענין המס"נ גופא יש ג' דרגות, שהן ג' קדושות הנ"ל.

(9) שבת י, א.
 (10) ראה זח"א לז, ב. תו"א מקץ מב, ב. במדבר יג, א ואילך.
 (11) ראה תו"א שם לח, ג. מב, ג. ובכ"מ.
 (12) ב"מ נט, ב. וש"נ.
 (13) שה"ש ח, יג.
 (14) שהש"ר פ"ח, יג.
 (15) ואתחנן ד, ב. ועוד.
 (16) ראה תניא אנה"ק ס"י.
 (17) ראה תו"א מקץ לו, א ואילך. סה"מ תרכ"ז שם (ע' שכז ואילך). ד"ה רני ושמחי שנה זו (לעיל ע' קכא ואילך).
 (18) ראה שהש"ר פ"ג, יא (ב).
 (19) סה"מ תרכ"ז ע' שכא ואילך.
 (20) ראה זח"א צה, ב. תו"א מגילת אסתר צז, ג.
 (21) ראה תו"א מקץ לו, א ואילך. סה"מ תרכ"ז שם (ע' שכז ואילך). ד"ה רני ושמחי שנה זו (לעיל ע' קכא ואילך).
 (22) פמ"א (נח, א).

והענין בזה, דהנה, אף שקיום המצוות הוא ג"כ ענין מס"נ, מ"מ, הרי המצוות הם במדידה והגבלה דוקא (כנ"ל), וכמבואר במ"א²³ בפ"י מארז"ל²⁴ להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, דהגם שהי' בבחי' מס"נ, מ"מ לא שינה מכל ההגבלות שנצטוו עליהן. ולמעלה מזה הו"ע התורה, שאף שלא בשמים היא, אלא נמשכה למטה (כנ"ל), הרי כתיב²⁵ מן השמים השמיעך את קולו גו', ועד שאמרו רז"ל²⁶ שדברי תורה נמשלו לאש, כמ"ש²⁷ הלא כה דברי כאש, מה אש אינה מקבלת טומאה כך דברי תורה אינם מקבלים טומאה [ולהעיר, שמארז"ל הנ"ל קאי בטומאה מגונה כזו שעל' נאמר²⁸ שלא אירעה (טומאה זו דוקא) לכה"ג ביום הכיפורים, היינו, שאע"פ שיתכן שאירעו לו טומאות אחרות, ואפילו הענין דאבי אבות הטומאה, מ"מ, דוקא טומאה זו, אף שלכאורה היא קלה יותר, שהרי הטמא בה נטהר בהערב שמש²⁹, לא אירעה לכה"ג, ומבואר במפרשים³⁰ שזהו לפי שטומאה זו היא דבר מגונה ומכוער יותר משאר טומאות. ואעפ"כ אין דברי תורה מקבלין טומאה זו, לפי שנמשלו לאש]. ובענין זה יש מעלה בתורה לגבי מצוות, שכל המצוות הם בדברים טהורים ומותרים דוקא, וכמארז"ל³¹ לא הוכשר למלאכת שמים אלא טהורים ומותרים בפ"ך, משא"כ דברי תורה שגם כשנלמדים ע"י אדם טמא, אינם מקבלים טומאה. אמנם לאידך גיסא, הרי גם התורה היא בבחי' המשכה, וכנ"ל שלא בשמים היא. וענין זה נרמז גם בכך שדברי תורה נמשלו לאש, שהרי האש צריך לפתילה להיות נאחז בה, וללא הפתילה הרי הוא עולה לשרשו למעלה ביסוד האש הכללי שתחת גלגל הירח ואינו מאיר כלל (כמבואר בתניא³²). וכיון שדברי תורה נמשלו לאש, הרי מובן שהם נאחזים בפתילה למטה כו'. אך עיקר ענין המס"נ באופן של הפרשה והבדלה (ענין הקדושה) לגמרי הוא בענין התפלה, שהיא באופן של העלאה מלמטה למעלה, שזהו"ע קדוש הא', שהוא הכתר שנותן הקב"ה בראשו כו'.

ד) והנה ממ"ש קדושים תהיו כי קדוש אני, מובן, שגם הכתרים (דקדושים והתקדשתם) שנתן בראשן של ישראל (תורה)

- (23) ראה לקו"ש ח"ב ע' 650.
- (24) ספרי ופרש"י בהעלותך ח, ג.
- (25) ואתחנן ד, לו.
- (26) ברכות כב, א.
- (27) ירמ' כג, כט.
- (28) אבות פ"ה מ"ה.
- (29) ראה ברכות ב, א. רמב"ם הל' תרומות פ"ז ה"ב.
- (30) פרש"י, רע"ב. ועוד.
- (31) ראה שבת כח, ריש ע"ב. תניא פל"ז (מו, סע"ב).
- (32) פ"ט.

וגמ"ח), נמשכים ע"י הכתר (דקדוש אני) שנתן בראשו (תפלה). ויש לומר הביאור בזה, ע"פ המבואר בלקו"ת פ' ברכה³³ (ובארוכה בכ"מ³⁴) בפ"י מארז"ל³⁵ שתהא תפלתי סמוכה למטתי, שמעלת עסק התורה שאחר התפלה דוקא הוא גבוה יותר מתורה שקודם התפלה. ומזה מובן גם בנוגע לקיום המצוות שלאחרי לימוד התורה, כמארז"ל³⁶ מביהכנ"ס לביהמ"ד ואח"כ הנהג בהם מנהג דרך ארץ³⁷, שאחר התפלה מעלתם יותר מכמו קודם התפלה. והיינו, דכשם שלימוד התורה שלפני התפלה לא גדלה מעלתו כ"כ, כך גם מצוות טלית ותפילין שלפני התפלה שהיא רק בתור הכנה לתפלה, וכמו צדקה שלפני התפלה³⁸ שענינה הכנה לתפלה, ואילו עיקר מצות הצדקה, ועד"ז עיקר ענין המצוות שבדברים הגשמיים (כמו טלית בצמר גשמי ותפילין בדיו וקלף גשמי) הו"ע מנהג דרך ארץ שלאחרי ביהכ"נ וביהמ"ד דוקא.

ה) וזהו כל ענין ירידת הנשמה למטה, שהיא בשביל העלי', כדי להמשיך ג' הקדושות הנ"ל בעולם, שעל ידם יהי' העולם עומד, ויתירה מזה, העולם קיים³⁹, ועד שע"י מעשינו ועבודתינו בענין זה בזמן הגלות באים לזמן דלעת"ל שבו יהיו ג' הקדושות הנ"ל בשלימותן. והענין בזה, דהנה, לעת"ל תהי' שלימות בענין התורה, שזהו"ע תורתו של משיח, גילוי סוד טעמי' ומסתר צפונותי' (כפירוש רש"י עה"פ⁴⁰ ישקני מנשיקות פיהו), וכמו"כ תהי' שלימות בענין קיום המצוות, כמבואר בכ"מ (בהמשך וככה⁴¹ ובתו"א⁴² ותו"ח⁴³ פ' ויחי) בפ"י מ"ש ושם נעשה לפניך כו' כמצות רצונך⁴⁴, דכיון שאז תהי' השלימות במין החי שממנו מקריבים את הקרבנות, כמ"ש⁴⁵ וגר זאב עם כבש גו' לא ירעו ולא ישחיתו גו' כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, וכן השלימות באדם המקריב, עד לגילוי היחידה הפרטית שבכאו"א מישראל, ע"י גילוי היחידה הכללית, משיח צדקנו⁴⁶, לכן יהי' גם מעשה הקרבנות (וכן כללות

- (33) צו, ב.
- (34) ראה לקו"ת חוקת סב, סע"ג. בלק עד, ב. ואתחנן ד, א. שה"ש כ, ריש ע"ד.
- (35) ברכות ה, ב.
- (36) שם בסופה. וראה שו"ע אדה"ז אר"ח סקנ"ה-קנו.
- (37) שם לה, ב.
- (38) ראה ב"ב י, א. טשו"ע ודאדה"ז אר"ח סר"ס צב.
- (39) אבות פ"א מ"ח.
- (40) שה"ש א, ב.
- (41) תרל"ז (פ"ז ואילך).
- (42) מו, א ואילך.
- (43) רלו, א. רלו, ג ואילך.
- (44) תפלת מוספין.
- (45) ישע"י יא, ר"ט.
- (46) ראה רמ"ז לזהר ח"ב מ, ב. ח"ג רס, ב. סה"מ תרל"ה ח"א ע' רסו. תרח"ץ ע' ר. תרצ"ט ע' 207. קונטרס ענינה של תורת החסידות ס"ה (תו"מ חמ"ה ס"ע 261 ואילך).